

NOORTESEIRE EESTIS

Poliitikaülevaade 3/2012

Eesti noorte osalemine noorsootöös: ülevaade peamistest suundumustest

Katrin Pihor, Marti Taru, Valentina Batueva

Sissejuhatus

Käesoleva poliitikaülevaate aluseks on 7-26-aastaste noorte hulgas oktoobris ja novembris 2011.a. korraldatud üle-eestiline internetiküsitlus, mille teemaks oli noorsootöös osalemise mustrid ja seda seletavad taustategurid. Poliitikaülevaade annab põgusa ülevaate küsitluse tulemustest keskendudes eri vanuses noorte osalemisele arendavates vaba aja tegevustes. Noorsootöös osalemise põhjalikum analüüs ilmub noorteseire aastaraamatu kaante vahel 2012.a. aprillis.

Iga inimese elus on periood, mil ta areneb vanematest sõltuvast lapsest iseseisvaks meheks või naiseks, kel on oma roll ühiskonnas. Ühiskonna ülesanne on seda üleminekut toetada ning soodustada noore kasvamist aktiivseks ühiskonnaliikmeks. Inimese kujunemist mõjutavad paljud tegurid ja protsessid, olulisematena võib välja tuua näiteks kodu, kooli, massimeedia ja eakaaslased. Tänapäevane arusaam noorsootööst rajaneb veendumusel, et kooli ja kodu kõrval on vajalik ja võimalik pakkuda täiendavaid võimalusi isiksuse kujunemisele. Noorsootöö roll on olla mitteformaalse õppimise keskkond, kus noor, arenev isik omandab erinevaid kogemusi ja oskusi, mis aitavad tal näha ümbritsevat ühiskonda mitmekesisemana, teha oma

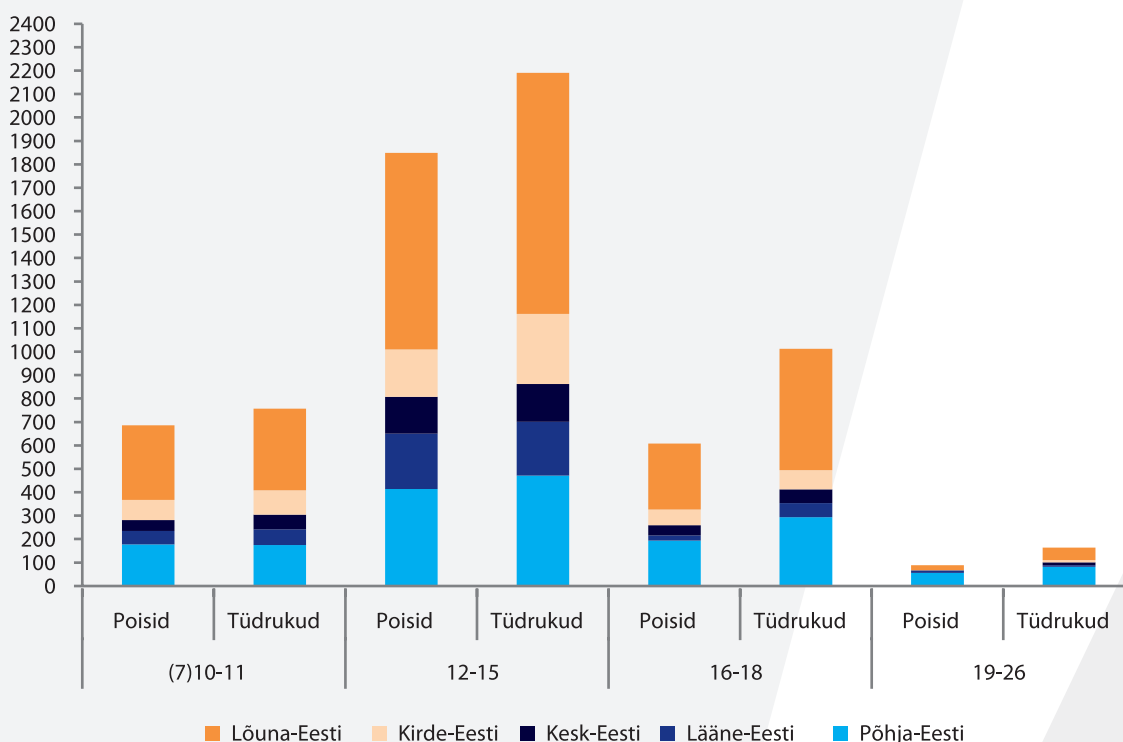
elus põhjendatumaid valikud ja olla pädev igapäevastes olukordades. Noorsootöö teine oluline roll on toimida keskkonnana, kus noor saab rakendada ja arendada oma „tehatahtmist“, algatusvõimet ja pakkuda noortele vastutasuks positiivseid kogemusi, mis aitavad kaasa tegusa inimese kasvamisele. Noorte huvid, eelistused ja vajadused on väga mitmekesised. On selge, et märgatavas ulatuses on need seotud vanusega – kui nooremate huvid on enam seotud mänguliste tegevustega, siis vanemad noored on enam huvitatud oma oskuste arendamisest ning rakendamisest. Kuid vanus pole ainus noorte eelistusi mõjutav asjaolu. Lisaks huvidele peame arvestama ka võimalustega, mis igal noorel on oma huvide ja vajaduste rahuldamiseks. Sõltub ju huvide ja vajaduste rahuldamine nii sellest, millised valikud noorte kodukohas pakutakse, milline on noorte ja nende perekonna materiaalne olukord kui ka näiteks kohalikest transpordihendustest. Arutlemaks võimaluste üle peame aga siiski ennekõike teadma, millised on noorte huvid, et siis leida või luua ka sobivad valikud nendega tegelemiseks. Seetõttu keskendubki järgnev peamiselt noorsootöös osalemise mitmekesisuse analüüsimisele, tuues esile noorte huvide ja eelistuste paljususe. Noorte erinevatest võimalustest noorsootöös osaleda räägitakse pikemalt noorteseire aastaraamatus.

Ülevaade uuringu metoodikast ja valimist

Uuringu aluseks on 2011.a. oktoobris ja novembris korraldatud veebipõhine ankeetküsitlus. Küsitleti kaht sihtgruppi: 10-18-aastaseid ning 18-26-aastaseid noori. 10-18-aastaste noorte seas korraldati küsitlus üldhariduskoolide kaudu. Uuringukutse saadeti kõikidele üldhariduskoolidele palvega jagada seda elektrooniliste infokanalite kaudu kõigile õpilastele. Kokku laekus vastuseid 212 koolist. 18-26 aastaste noorte seas toimus küsitlus veebipaneeli põhjal ning eeldati 400 vastanut. Mõlema vanusrühma peale kokku vastas küsitlusele 7356 noort. Täpsem vastanute jagunemine on toodud joonisel 1. Vastanud jaotati nelja vanusrühma: 1. vanuserühm (7)¹ 10-11-aastased, 2. vanuserühm 12-15-aastased; 3. vanuserühm 16-18-aastased ning 4. vanuserühm 19-26-aastased noored. Kõige enam oli vastanute hulgas 12-15-aastasi noori, kõige vähem veebipaneeli

põhjal leitud 19-26-aastaseid noori. Regionaalselt domineeris selgelt Lõuna-Eesti, millele järgnes Põhja-Eesti. Ülejäänud piirkondades oli vastanute arv tagasihoidlikum. Arvestades valimi ebaühtlast jaotust kaaluti andmed vastavaks üldkogumi struktuurile arvestades seejuures noorte vanuselist, regionaalset ning soolist jagunemist.

Küsitluse tulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada, et vastused peegeldavad noorte enda hinnanguid küsimuste sihiks olnud tegevuste, hoiakute ja teiste aspektide suhtes. Noored võisid mõista küsimusi erinevalt, vastata nõ. soovunelmast, mitte tegelikust elust lähtuvalt, anda täiskasvanutele meelepäraseid vastuseid, märkida vastuseid juhuslikult või tehes lihtsalt vigu jne. Seetõttu esitab uuring Eesti noorte subjektiivseid hinnanguid noorsootööle ja selles osalemisele. Täpsemat infot küsitluse tulemuste ja metoodika kohta saab 2012.a. ilmuvast Noorteseire aastaraamatust: noored ja noorsootöö.

Joonis 1. Vastanute jagunemine

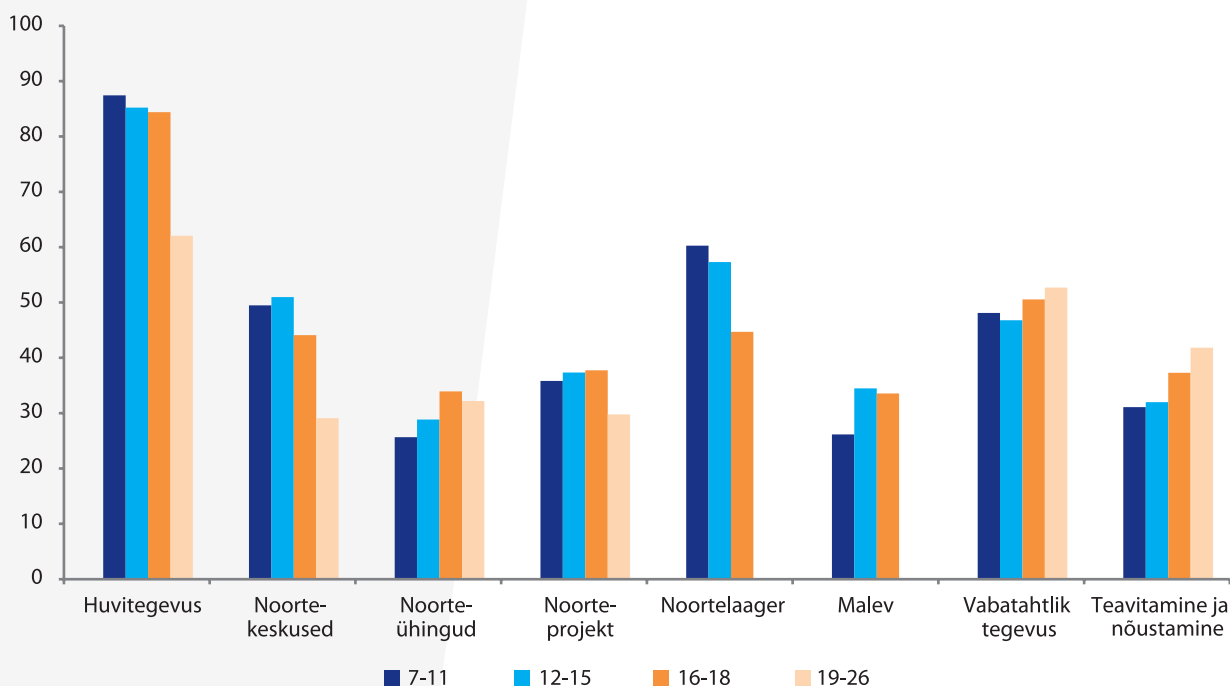
¹ Uuringu sihtgrupiks olid 10-26 aastased noored ning küsitluse perspektiiviks viimased kolm aastat. Küsitluse vastasid siiski osaliselt ka noored, kes on nooremad kui 10 aastat, kes on kõik lülitatud 1. vanuserühma hulka.

Noorsootöös osalemise aktiivsus

Noorsootöö tegevuste planeerimisel on oluline kavandada ja arendada just neid tegevusi, mis noortele huvi pakuvad, mistõttu on vajalik teada, kas, kui palju ja millistes tegevustes noored osalevad ja miks ning kas nad eelistaksid osaleda mõnes teises tegevuses. Teisest küljest peitub noorsootöö tegevustes osalemise mustri taga ka teatud rajasõltuvus – noored osalevadki rohkem nendest tegevustes, milles osalemise võimalused on nende kodukohas paremini välja arendatud. Seega on samavõrra oluline ka teada, millised on need tegevused, milles noored sooviksid osaleda, kuid milleks neil võimalused puuduvad. Neid võimalusi lahatakse lähemalt noorteseire aastaraamatus. Noorsootöö küsitluse vastuste põhjal võib hinnata, et vähemalt ühes noorsootöö tegevuses osaleb 91% noortest. Neid noori, kes osalevad kolmes või enam erinevas noorsootöö tegevuses on ligikaudu 50% noortest. Noorsootöös mitteosalejaid on küsitluse tulemustel vaid veidi üle 9% noortest, tõsi, vanuse tõustes see osakaal tõuseb ning 19–26 aastase hulgas on mitteosalejaid juba 14%. Samuti keskendutakse vanemas vanuserühmas vähematele tegevustele – üle kolmes noorsootöö valdkonnas osaleb selles vanuserühmas vaid 30% noortest. Teisalt võib arvata, et selles vanuserühmas on noorte püüdlused selgelt suunatud juba ka töökogemuse omandamisele ning aega huvitegevustele jääb järjest vähemaks.

Nii nagu jooniselt 2 nähtub, on noored kõige aktiivsemad noorsootöö tegevustes osalemisel just vanuses 10–18 eluaastat. See võib peegeldada noorsootöö tegevuste üldhariduskoolide kesksust., eriti maapiirkondades, kus ongi vähem võimalusi eri tegevusi pakkuda. Enamik noorte hulgas levinud tegevustest leiab aset üldhariduskoolides või siis huvikoolides. Kuigi viimastes osalemine ei ole vanuseliselt piiratud, on enamik sealsetest õpilastest siiski üldhariduskoolide õpilased. Vanema vanusrühma osas näeme osalemise kasvu vaid vabatahtlikus tegevuses osalemises ning nõustamise ja teavitamist saanute hulgas.

Kõige populaarsem juhendatud vaba aja tegevus on huvitegevuses ja huvihariduses osalemine, kus osaleb 87% 10–11-aastastest noortest, 85% 12–15-aastastest ning 84% 16–18-aastastest noortest. Huvitegevuses osalemine langeb järsult 19–26-aastaste vanuserühmas, püüdes siiski selle vanuserühma kõige populaarsema tegevusena. Populaarsuselt järgmine noorsootöötegevus on noortelaagrid, milles osalevad peamiselt 10–15-aastased noored. 16. eluaastast laagrites osalemine langeb märgatavalt, kuid samas osaleb noortelaagrites siiski rohkem noori kui malevas. Üllatavalt kõrge on ka vabatahtlikus tegevuses osalemise määr – 48%-st 53%-ni eri vanusrühmade lõikes. Noorsootöös osalemise mustreid vaadates ilmneb, et iseseisvat tegutsemist, proovilepanekut ja enesemääratlemist nõudvates tegevustes nagu noorteühingud või vabatahtlik tegevus osalemise

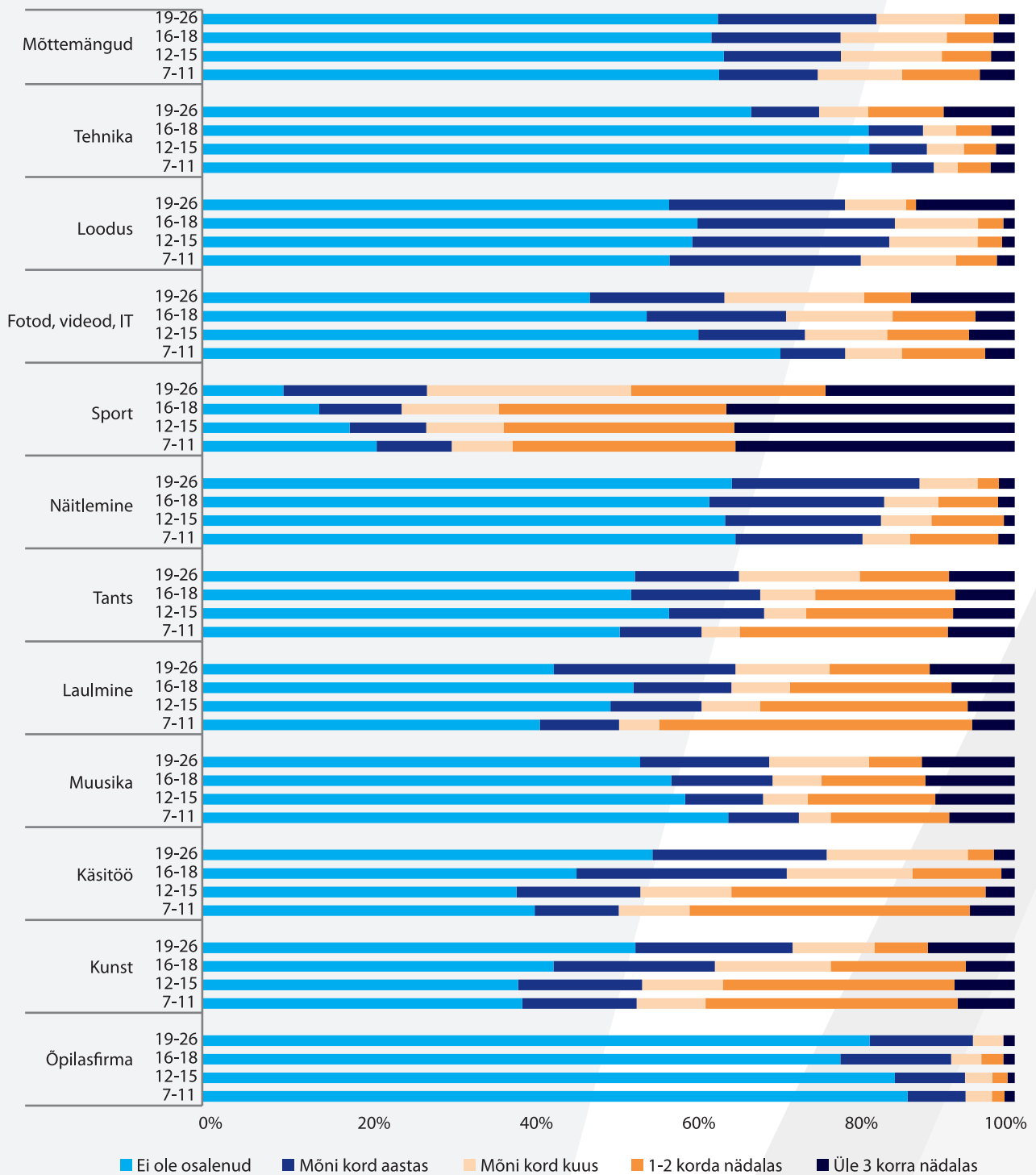

Joonis 2. Noorsootöös osalemise aktiivsus (vastanute osakaal, %)

osakaal kasvab ootuspäraselt just vanemates vanuserühmades. Ka on vanemates vanuserühmades rohkem noori, kes on saanud teavitamist ja nõustamist.

Uurides lähemalt huvitegevuses osalemise mustreid, siis on noorte hulgas vaieldamatult kõige levinumaks huvitegevuseks sport ja seda kõigis vanuserühmades. Spordiga tegeletakse enamasti ka kõige sagedamini, üle

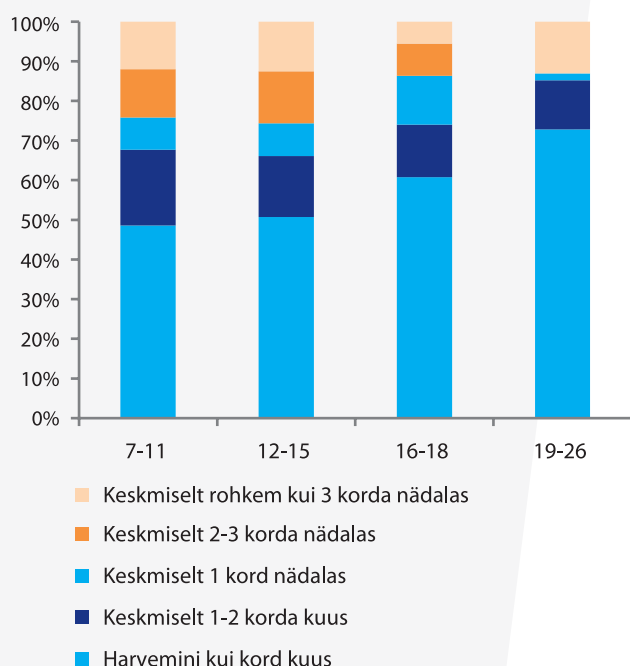
kolme korda nädalas käib trennis ligikaudu 30% noortest. Nooremates vanuserühmades on levinud ka osalemine kunsti- või käsitööringides ning laulukooris. Kõige vähem tegeletakse õpilasfirmade, tehnika, looduse ja näitlemisega. Viimase kahe puhul torkab silma osalemine mõni kord aastas, mis tähendab siis tõenäoliselt üksikuid koolinäidendeid või loodusretki.

Joonis 3. Huvitegevuses osalemise valdkonnad ja osalemise regulaarsus

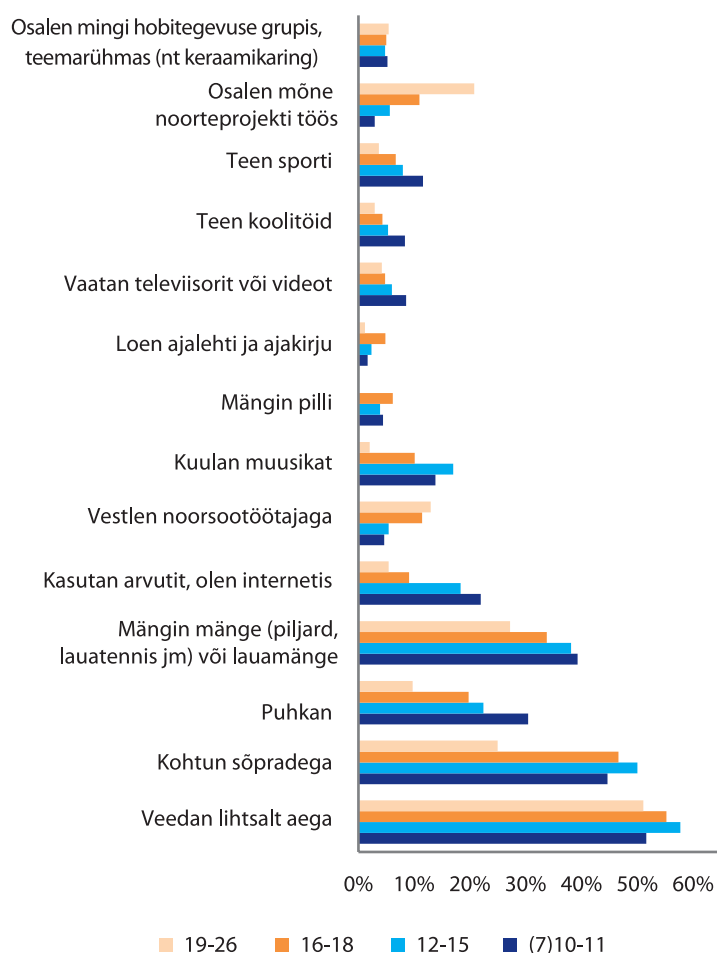
Noortekeskuste külastatavus

Vaatamata sellele, et Eestis on tekkinud viimastel aastatel arvukalt noortekeskusi, siis jääb osalemine noortekeskustes siiski huvitegevustes osalemisega võrreldes tagasihoidlikuks ning ebaregulaarseks. Selline trend on ootuspärane noortekeskuste kui avatud noorsootöö meetodi väljendusvormile, kuid teisalt näitab, et noortekeskuste potentsiaal just kodukohalähedaste huvitegevuste pakkujana on seni veel alakasutatud. Noortekeskustes käivad ligemale pooled 10–15-aastastest noortest, 44% 16–18-aastastest noortest ning 29% 19–26-aastastest noortest. Enamik nendest käib siiski noortekeskustes harvemini kui kord kuus. Nooremates vanusrühmades on noortekeskuste külastamise sagedus küll kõrgem kui vanemates vanusrühmades, kuid korra nädalas või sagedamini noortekeskusi külastavaid noori on ikkagi alla 25%. Seega võib tõdeda, et enamikul juhtudel on noortekeskustes käimine pigem juhuslik, mitte sihipärane, kindla eesmärgiga tegevus.

Joonis 4. Noortekeskuse või tubade külastatavus

Seda järeldust toetab ka järgmine joonis (joonis 5), millest nähtub, et enamik tegevustest, millega noortekeskustes tegeletakse, ei eelda pikaajalist ega süvenenud harrastamist. Kõige sagedamini veedavad noored noortekeskuses lihtsalt aega, suhtlevad sõpradega ja puhkavad. Nooremad vanuserühmad mängivad veel suhteliselt rohkem erinevaid mänge ning kasutavad interneti. Vanemates vanusrühmades on noorematega võrreldes suhteliselt enam levinud noorteprojektides osalemine ja noorsootöötajaga vestlemine.

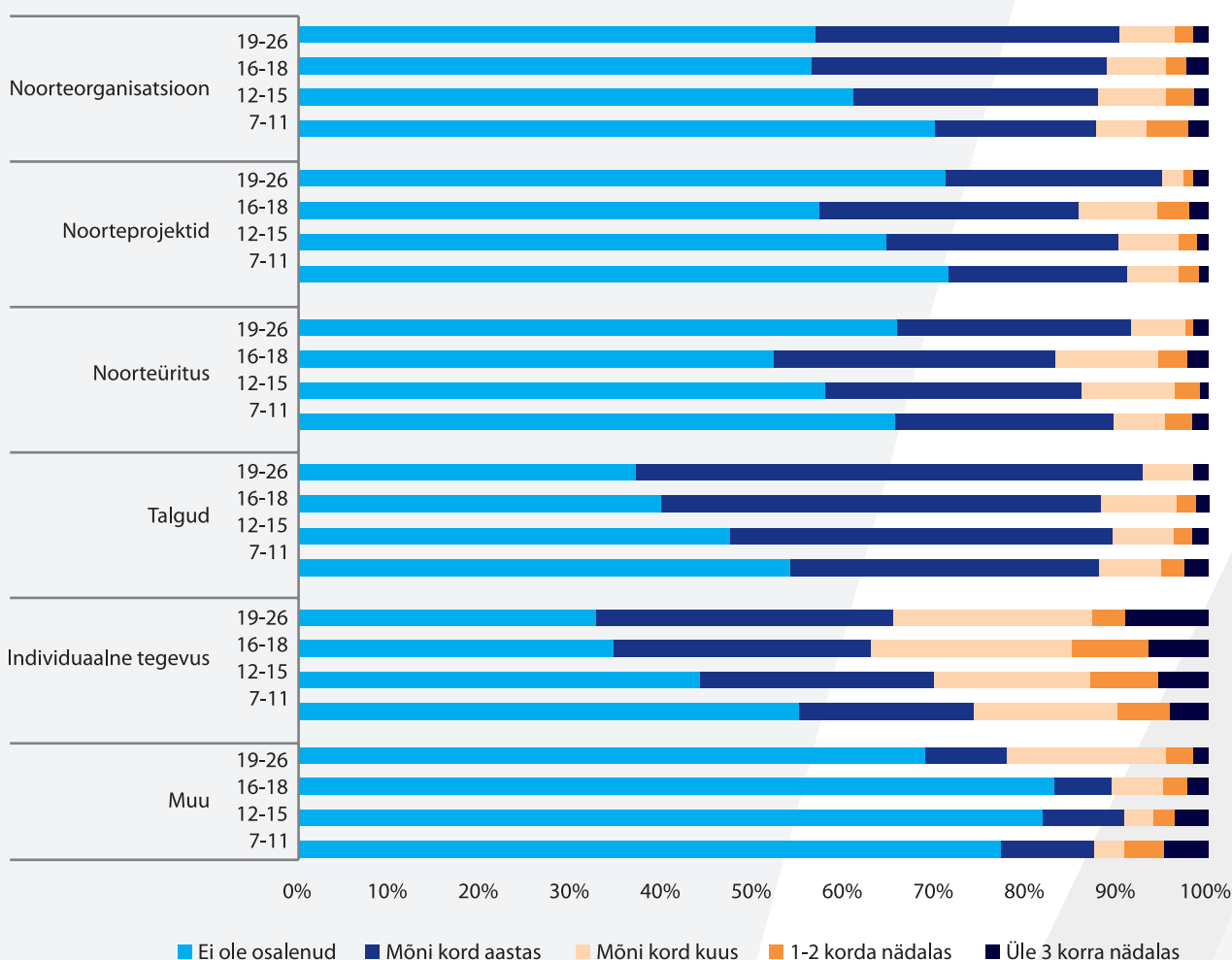

Joonis 5. Tegevused noortekeskuses (variantide esinemissageduse osakaal kõikide vastuste hulgst)

Vabatahtlikus tegevuses osalemine

Hea on tõdeda, et vabatahtlikus tegevuses osalemine on Eesti noorte hulgas suhteliselt levinud – selles on osalenud ligemale pooled noortest – nooremates vanuserühmades pisut vähem, vanemates pisut rohkem. Enamasti on vabatahtlik tegevus seotud kas kellegi individuaalse abistamise või siiski hoopiski talgutega. Tuleb siiski arvestada, et vaatamata sellele, et küsimuses rõhutati, et pereliikmete aitamine ei ole vabatahtlik tegevus, võisid noored individuaalse abistamise alla mõelda ka näiteks

vanaemal või vanatädil abiks käimist. Individuaalset abi osutatakse ka kõige sagedamini – üle 30% juhtudest pakutakse individuaalset abistamist kord kuus või tihemini. Talgud seevastu on vabatahtlik tegevus, milles osaletakse enamasti kord või paar aastas. Ilmselt on paljud noored osalenud Teeme Ära koristamis- ja koristamisaktsioonides või muudel sarnastel üritustel. Ka teiste vabatahtliku tegevuse vormide puhul osaletakse pigem harvemini (mõni kord aastas). Kokkuvõtvalt võib öelda, et vabatahtlikus tegevuses osalemine toimub pigem juhuslikult hoogtöö korras, mitte regulaarsete ja planeeritud igapäevategevuste osana.

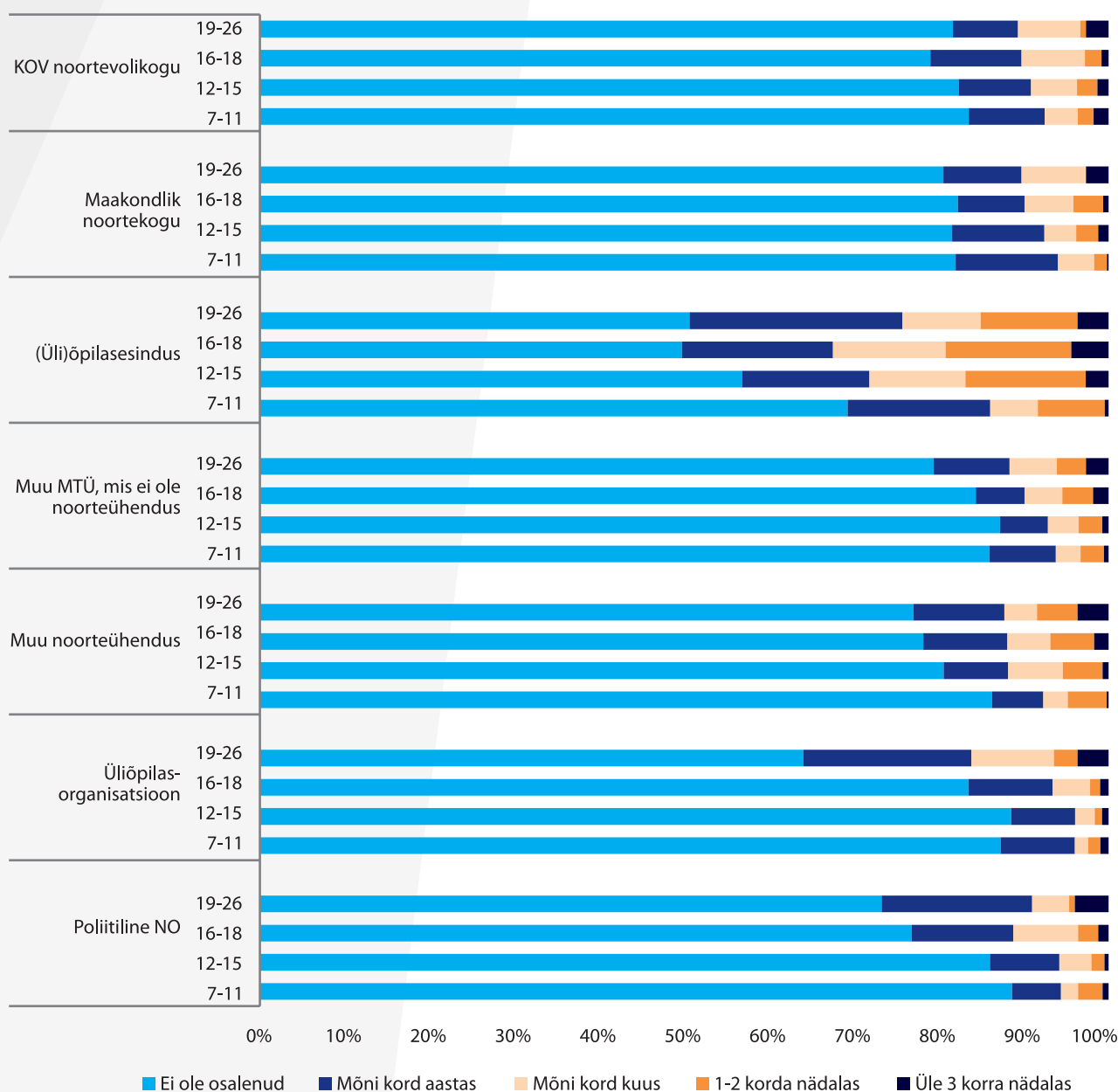
Joonis 6. Vabatahtlikus tegevuses osalemine tegevuse vormide lõikes (osakaal vastanutest)

Noorteorganisatsioonid ja noorte osalus

Noorteorganisatsioonides osalemine on üks väikseima osalemismääraga noorsootöö tegevusi. Noorteorganisatsioonide tegevustes osaleb keskmiselt kolmandik noorsootöö tegevustes osalevatest noortest, kusjuures nooremates vanuserühmades on osalejate osakaal pisut madalam kui vanemates vanuserühmades. Osalemine on enam vähem võrdset jagunenud liikmete (42% noorteorganisatsioonides osalevatest noortest) ning lihtsalt huviliste vahel (40% osalenud noortest).

Kõige sagedasemaks osalemisvormiks on õpilas- ja üliõpilasesindused, mille tegevuses osalemine on ka kõige regulaarsem. Vastustest on ka näha, et märkimisväärne osakaal noortest on märkinud osalemist mitme organisatsiooni tegevuses. Arvestades, et küsimuses paluti lähtuda viimase kolme aasta tegevusest, jääb lahtiseks, kas selline vastustemuster tähendab samaaegselt mitme organisatsiooni tegevusest osavõttu või pigem osalemist ühes organisatsioonis korraga, kuid liikumist ühest organisatsioonist teise. Tõenäolisem tundub siiski teine variant – korraga osaletakse ühes organisatsioonis ja organisatsioone vahetatakse ajapikku.

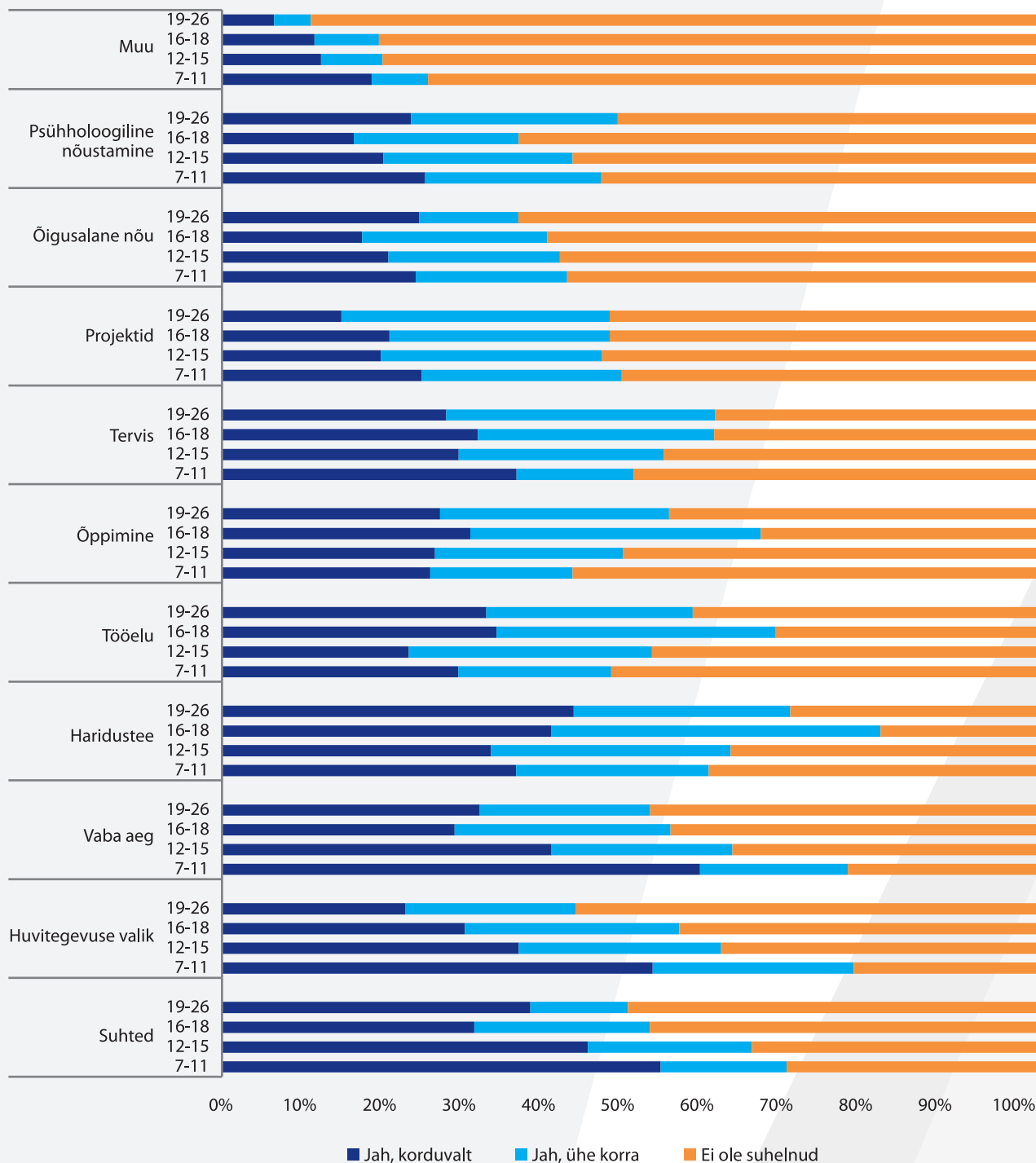

Joonis 7. Noorteorganisatsioonides osalejate jagunemine organisatsiooni vormide lõikes ning osalemisagedus

Teavitamine ja nõustamine

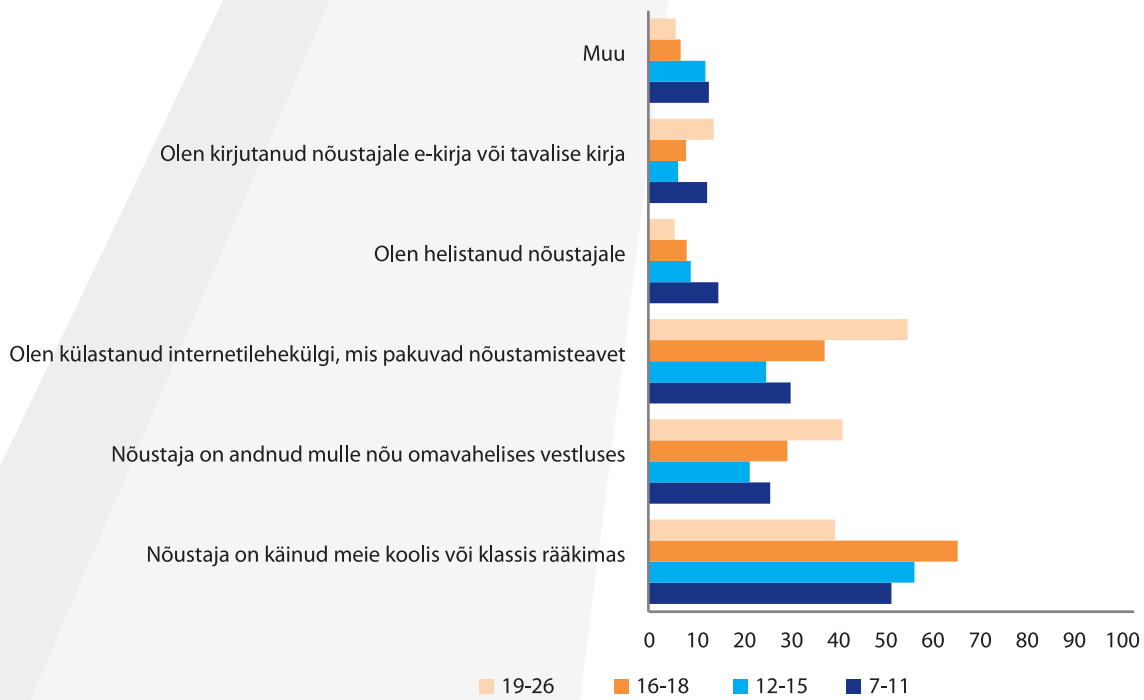
Teavitamist ja nõustamist on nooremates vanuserühmades saanud 31–32% vastanutest, 16–18- aastaste vanuserühmas 37% vastanutest ning 19–26-aastaste seas 42% vastanutest. Seega kasvab vanemaks saades nõustamise ja teavitamise roll. See on ootuspärane arvestades nii nõustamise ja teavitamise seniseid sihtrühmi ja põhilisi valdkondi (vt. joonis 8) – kui nooremates vanuserühma-

des saadakse peamiselt nõu huvitegevuse, vaba aja veetmise ja suhete teemal, siis vanemates vanuserühmades on enam levinud haridustee jätkamine ja tööelu teemad. Ligemale pooltel juhtudest saadakse nõustamis- ja teavitusteenust koolis rühmanõustamise käigus, eriti just 16–18-aastaste vanuserühmas. Vanuse kasvades tähtsustub individuaalse nõustamise vajadus – nõu saadakse siis kas individuaalsete vestluste kaudu nõustajaga või otsitakse abi internetilehekülgedelt (vt. joonis 9)

Joonis 8. Nõustamise ja teavitamise valdkonnad (osakaal küsimusele vastanutest)

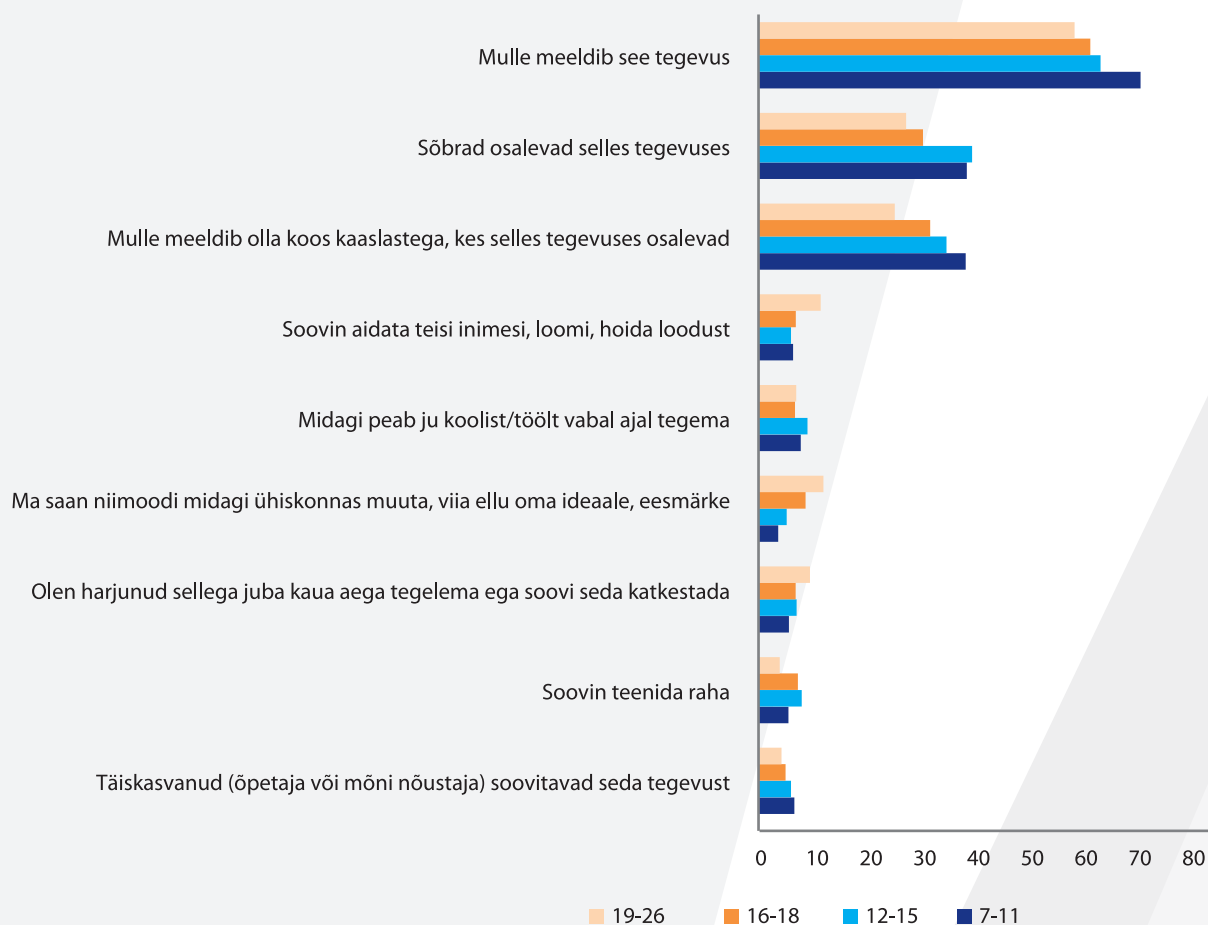
Joonis 9. Nõustamis- ja teavitamisteenus saamise viisid

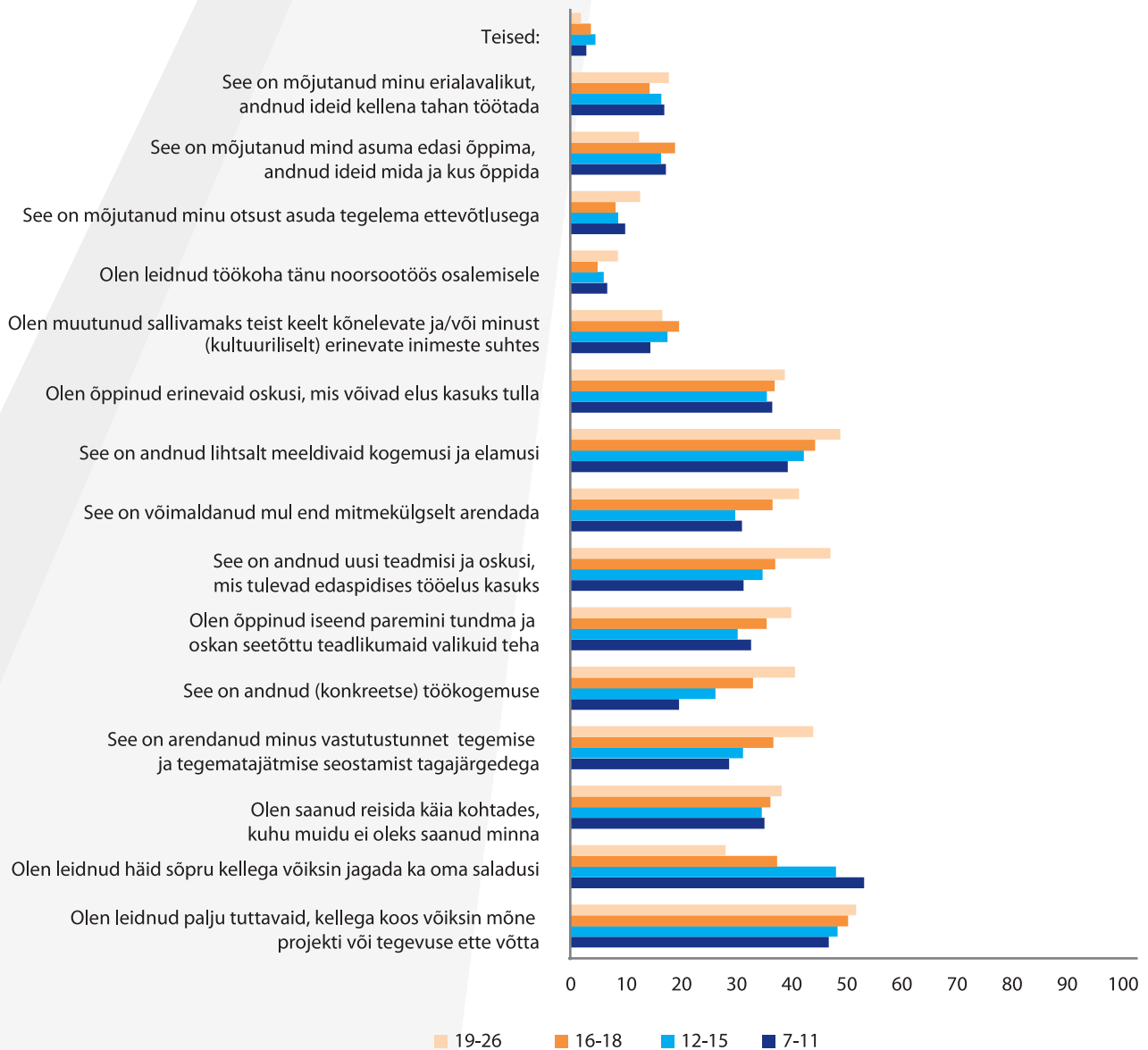
Noorsootöös osalemise motivatsioon ja mõju

Noortele huvipakkuvate tegevuste arendamiseks on vaja teada, miks noored noorsootöös osalevad. Üheks võimaluseks põhjusi selgitada on paluda noortel nimetada tegureid, miks nad noorsootöös osalevad (vt. joonis 10). Kuigi erinevate noorsootöö tegevuste lõikes vastusevariantide osatähtsus varieerub, võib kokkuvõttes siiski välja tuua jällegi ootuspärase tulemuse – huvitegevus peab noorele meeldima. Tähtsad on ka sõbrad ja kaaslased, kes selles tegevuses osalevad. Üllatuslikult on täiskasvanute – nii õpetajate kui vanemate roll motivaatorina üsna nõrk, mis lubab oletada, et noorsootöös osalemise viisi ja vormi määravad suuresti noore ja tema sõprade huvid. Kasutatud metoodika jätab küll vastuseita küsimuse, kuidas need huvid kujunevad ning milline on selles noore perekonna ja teiste oluliste institutsioonide nagu näiteks kooli roll huvide suunamisel.

Uurides lähemalt noorte hinnanguid noorsootöös osalemise mõju kohta (vt. joonis 11) ilmneb, et noorte hulgas ei ole väga selgelt domineerivat arvamust, mida noorsootöös osalemine neile on andnud. See on ka loomulik, kuna iga noore vajadused ja ootused kui ka mõju tunnetamine on individuaalsed. Mõned aspektid siiski on, mis eristuvad teistest veidi enam. Nii aitab noorsootöö tegevustes osalemine noorte hinnangul arendada ennekõike sotsiaalset võrgustikku – saadakse uusi tuttavaid kui ka uusi sõpru, seda ennekõike just nooremates vanuserühmades. Samuti väärtustatakse lihtsalt toredat ajaviitmist. Vanemates vanuserühmades tõstetakse esile uute oskuste ja teadmiste omandamist, mis võivad olla kasulikud ka edasiseks toimetulekuks tööturul, kuid siinkohal peetakse silmas pigem üldisemaid oskusi. Otsest mõju tööalasele karjäärile nii töökoha leidmise kui ka eriala valiku või edasiõppimise plaanide osas tunnevad noored suhteliselt vähe.

Joonis 10. Noorsootöös osalemise motivatsioon, kõige sagedasemad ja harvemad vastusevariandid.

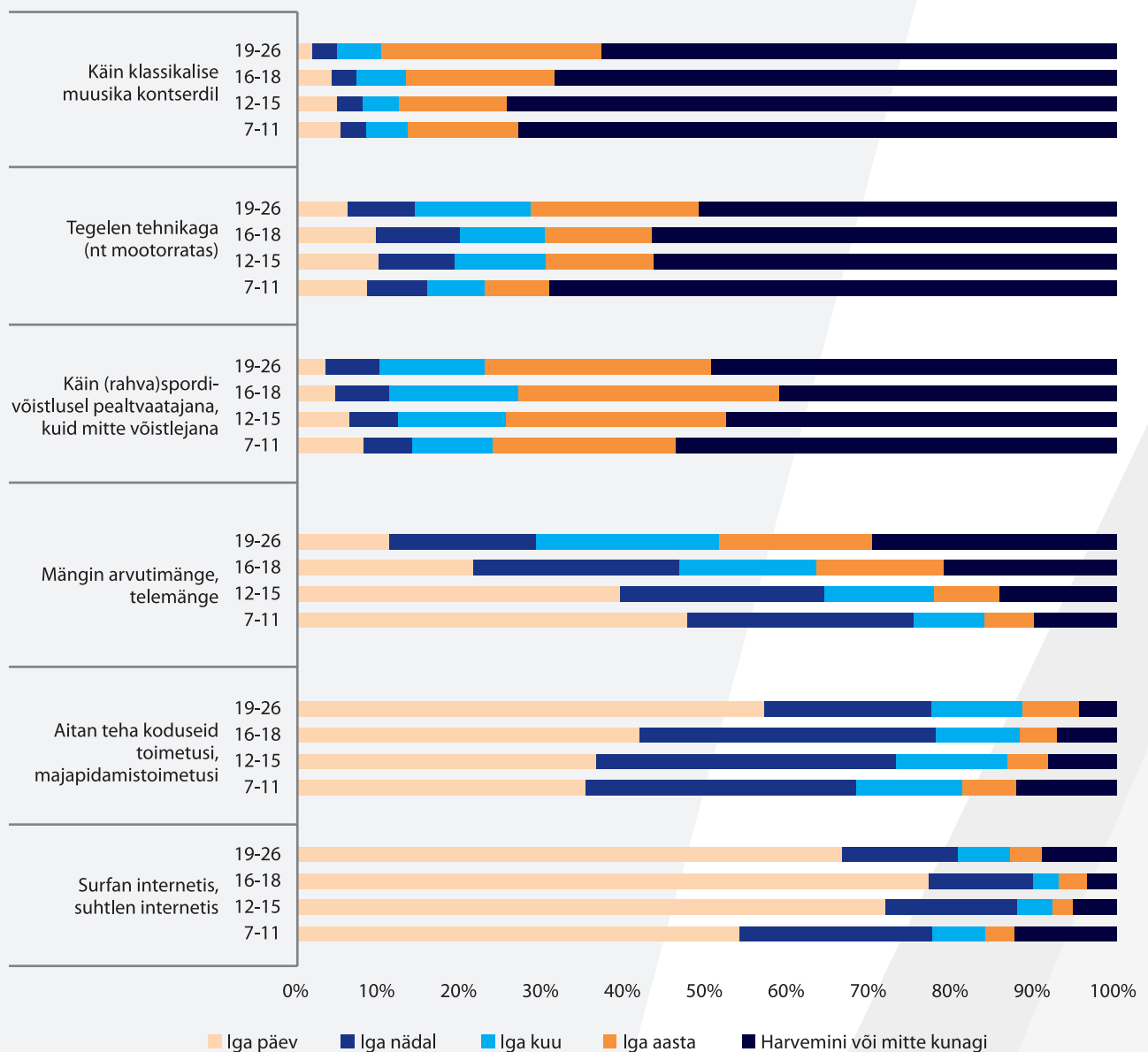
Joonis 11. Noorte hinnang noorsootöös osalemise mõjule

Vaba aeg

Noorsootöös osalejate vaba aja tegevusi analüüsidest ilmneb, et kõige enam tegelevad noored vabal ajal internetis surfamisega – sellega tegeleb iga päev 66% noortest, 12–18-aastaste hulgas lausa üle 70% noortest. Koduste majapidamistöodega tegeleb iga päev 47% noortest, vanemad pisut rohkem, nooremad vähem. Populaarsuselt kolmanda positsiooni vaba aja tegevuste hulgas hõivavad teleri- ja arvutimängud, millega tegeleb iga päev 28% noortest. Selgelt ilmneb trend, et vanemad vanusegrupid kasutavad arvutit pigem surfamiseks ja suhtlemiseks, nooremad eelistavad tegeleda arvutis mängimisega.

Lisaks sellele, millistes noorsootöö tegevustes noored osalevad, pakuvad huvi ka osalemise tunnetatud põhjused ehk noorte arvamus, miks nad osalevad. Analüüsidest osalemise põhjuseid kõigi noorsootöö tegevuste peale kokku tõstatub selgelt sõprade ja kaaslaste mõju. Mingis tegevuses kaasalõõmiseks on oluline, et kaasa tuleksid ka sõbrad – või vastupidi öeldes, grupi liikmed peavad saama sõpradeks. Tegevuse iseloom ja tingimused on noorte endi hinnangul sotsiaalse ja individuaalse sobivuse „nõuetega“ võrreldes suhteliselt vähetähtsad.

Joonis 12. Noorsootöös osalenute kolm kõige populaarsemat ja kolm vähempopulaarsemat vaba aja veetmise viisi

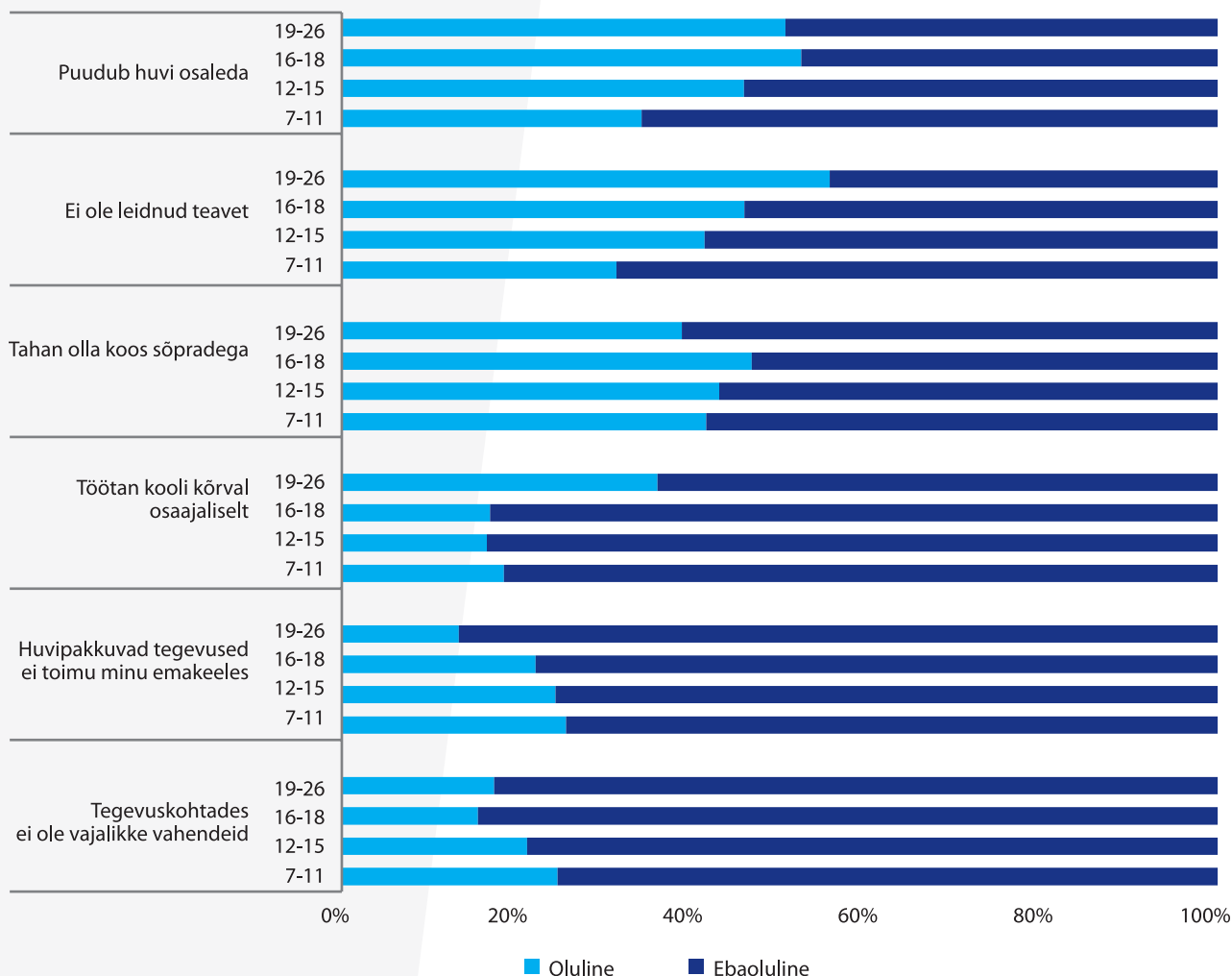

Noorsootöös mitteosalemine

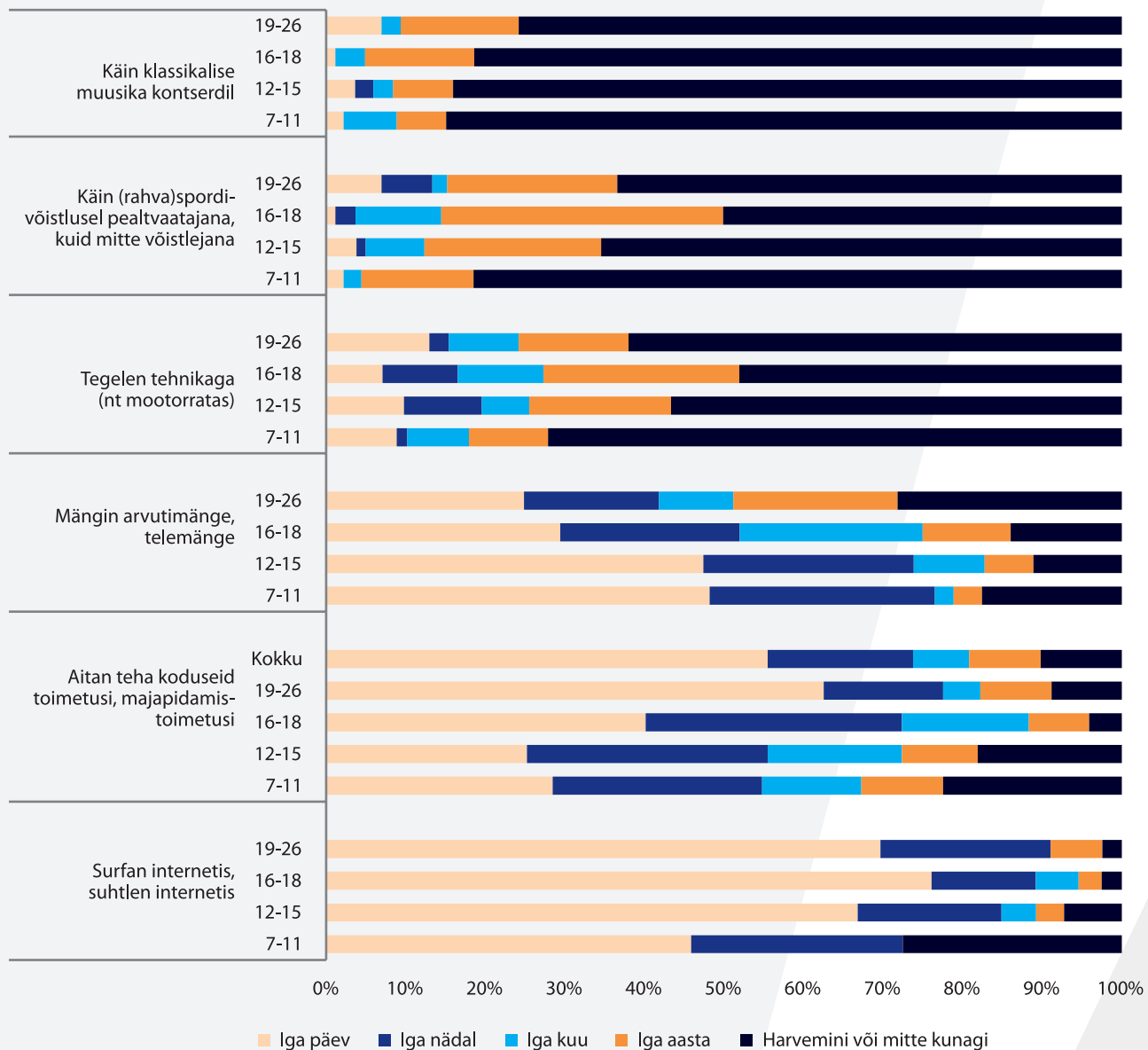
Omaette huvitava rühma moodustavad need noored, kes noorsootöö tegevuses ei osale. Uurides põhjusi, miks noored noorsootöös kõrvale jäävad (vt. joonis 13), nimetati kõige sagedamini, et ei ole huvi juhendatud tegevustes osaleda või puudub teave huvipakkuvate tegevuste kohta. Esimest pidasid oluliseks teguriks veidi enam kui pooled (54%) noorsootöös mitteosalenud vastajatest. Teabe puudust pidasid takistavaks asjaoluks 52% vastanutest. Märkimisväärne on, et teabe puudus vaevab ennekõike vanemaid vanuserühmi, mis võib olla tingitud sellest, et noorte huvid muutuvad vanuse kasvades spetsiifilisemaks ning nõudmised info detailsusele ja kvaliteedile kasvavad. Sõpradega koosolemist nimetasid olulisena 40% mitteosalenutest. Kõige vähem mõjutasid noorsootöös mitteosalemist noorte enda hinnangul emakeelsete tegevuste puudus (15% noorsootöös mitteosalenutest), vajalike töövahendite puudus (18% mitteosalenutest) ning kooli kõrvalt töötamine (32% mitteosalenutest),

kuigi viimasel juhul ilmneb jällegi selge trend, et vanuse kasvades seab töö käimine järjest enam piiranguid noorsootöö tegevustes osalemist.

Kui analüüsida noorsootöös mitteosalenute tegevusi vabal ajal (vt. joonis 14), siis on muster väga sarnane noorsootöös osalejate tegevustele vabal ajal. Ligemale 70% mitteosalevatest noortest surfab iga päev internetis, 16-18-aastaste hulgas lausa 76%. Sagedasemad tegevused on veel abistamine kodustes majapidamistöodes, millega tegeleb iga päev 55% noortest ning arvuti- ja telerimängude mängimine, millega tegeleb iga päev 28% vastanutest. Kõige harvemini satutakse klassikalise muusika kontserdile (77% vastajatest ei käi kontserdil või käib seal harvemini kui kord aastas), aga ka spordivõistlusi vaatama (64% vastajates ei käi spordivõistlusi vaatamas või käib harvemini kui kord aastas). Suhteliselt vähem tegelevad noored veel ka tehnikaga (61% vastanutest ei tegele tehnika või tegeleb harvemini kui kord aastas).

Joonis 13. Kolm kõige sagedasemat ja harvemat põhjust noorsootöös mitteosalemiseks

Joonis 14. Noorsootöös mitteosalenute kolm kõige populaarsemat ja kolm vähempopulaarsemat vaba aja veetmise viisi

Kokkuvõte

Eeltoodu põhjal võib tõdeda, et noorsootöö tegevustega on viimase kolme aasta jooksul rohkemal või vähemal määral kokku puutunud praktiliselt kõik Eesti noored. See on kahtlemata positiivne olukord, eriti positiivne on huvitegevuses osalemine, milles osalemist märkisid praktiliselt 9 noort 10st. Huvitegevuste hulgas on spordi kõrval populaarsemad 'pehmemad' valdkonnad – kunst, käsitöö, laulmine. Loodusteadused ja tehnika on paraku suhteliselt vähepopulaarsed. Ka nendest noorsootöö valdkondades, mis eeldavad noortelt endilt suuremat algatusvõimet nagu noorteühingud või noorteprojektid on osalus oluliselt madalam.

See põgus ülevaade näitab selgelt vanusrühmade erinevate eelistuste olemasolu: kui huvitegevus ja noortekeskused on huvipakkuvad kuni 18-aastastele, siis noorteühingud ning teavitamine ja nõustamine on populaarsemad vanemate noorte hulgas. Noorteprojektides osalemine ja vabatahtlik tegevus leiavad enam-vähem ühesugust huvi aga kõikides vanusgruppides. Ealised eelistused tulevad selgelt välja just huvitegevustes, kus näiteks tehnika ja IT populaarsus kasvab vanuse kasvades, kunsti, käsitöö ja mõttemängud on aga huvitavad just noorematele. Noortekeskuste puhul tuleb välja tuua kahe erineva grupi olemasolu – ühte gruppi kuuluvad noored, kes seal põhiliselt lihtsalt aega veedavad ja teise gruppi noored, kes on aktiivselt kaasatud noortekeskuste tegevustesse ja projektidesse.

Uuringutulemused viitavad sellele, et igal tegevusel on oma poolehoidjad. Ehk ümberpöörduvalt öelduna – iga noor saab tegeleda just temale meeldivate tegevustega. On loomulik, et mingi tegevusega süvendatult tegelevate noorte hulk ei ole kuigi suur; kõikidele ei meeldi kõik tegevused ja kedagi ei ole võimalik panna armastama mingit kindlat ajaveetmisviisi. On sama loomulik, et mingis tegevuses lühiajaliselt osalenute – „proovijate“ – arv on märksa suurem „fanaatikute“ arvust. Kui mõlema sihtrühma jaoks täidab noorsootöö oma positiivse kogemuse andja ja sõpruskonna arendaja rolli, siis esimese rühma jaoks lisandub pigem silmaringi laiendamine, teise rühma jaoks aga teatud oskuste arendamine. Noorsootöö esmane ülesanne ei olegi anda konkreetseid oskusi tööturul toimetulekuks või elus eettulevate keeruliste olukordade lahendamiseks, vaid luua tingimused, mis aitavad kaasa isiksuse arengule nii nagu seda kinnitavad ka mitmed poliitikasuunised¹. Küpsem, enda eelistustest ja võimetest teadlikum isiksus teeb ka paremini läbimõeldud ja põhjendatumaid otsuseid, millel on potentsiaali viia tema enda ja tema kaaslaste suurema rahuloluni ning selle kaudu ka tasakaalustatud arenguni ühiskonna tasandil tervikuna. Just sellist pilti peegeldab noorte endi nägemus noorsootöö osalemise mõjust.

Juuresolev ülevaade oli vaid põgus pilk korraldatud küsitluse tulemustele. Sügavama andmete ja seoste analüüsi tulemused koondatakse järgmisesse noorteseire aastaraamatusse „Noored ja noorsootöö“, mis ilmub 2012. aasta aprillis.

¹Vt näiteks „An EU Strategy for Youth – Investing and Empowering. A renewed open method of coordination to address youth challenges and opportunities. (<http://ec.europa.eu/youth/news/youth-investing-and-empowering.en.htm>)

Noorteseire poliitikaülevaade on ühe noortevaldkonna probleemteema põhjalikum ülevaade, mis ilmub noorteseire raames kolm korda aastas.

2010.a. ellu kutsutud noorteseire on loodud eesmärgiga arendada teadmuspõhist noortepoliitikat Eestis. Noorteseire rajaneb põhimõttele, et noorsootöötajad, noorsootöö korraldajad ja teiste valdkondade esindajad peavad tundma noorte vajadusi ja ootusi ning tuginema otsuste tegemisel teadmistele noorte eluolust. Noorteseire raames kogutakse ja esitatakse noorte eluolu muutusi kajastavaid indikaatoreid, viiakse läbi noorte eluolu puudutavaid uurin-
guid ja analüüse, antakse välja Noorteseire aastaraamatut. Vaata lähemalt noorteseirest: www.noorteseire.ee.

Noorteseire aastaraamatu väljaandmist toetatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonna algatatud ja Eesti Noorsootöö Keskuse elluviidava programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ raames. Programmi rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi ja riikliku struktuuritoetuse perioodi 2007-2013 vahenditest.

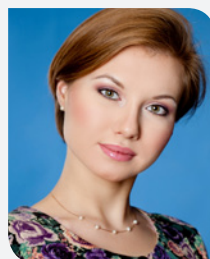
Kontakt

Katrin Pihor
noorteseire projektijuht
katrin.pihor@praxis.ee

Marti Tartu
noorsootöö ekspert
marti.taru@gmail.com

Valentina Batueva
noorteseire assistent
valentina.batueva@praxis.ee

SA Poliitikauuringute Keskus Praxis on sõltumatu mittetulunduslik mõttekoda, mille eesmärgiks on toetada analüüsile, uuringutele ning osalusdemokraatia põhimõtetele rajatud poliitika kujundamise protsessi. Meie sooviks on analüüsida Eesti sotsiaal-, majandus- ja avaliku sektori poliitikaid, juhtida tähelepanu alternatiivsetele valikutele ja innustada avalikku arutelu.

Eesti Noorsootöö Keskus on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riiklik noorsootöö asutus, mille põhieesmärk on noorsootöö suunamine ja korraldamine riikliku noortepoliitika raames.